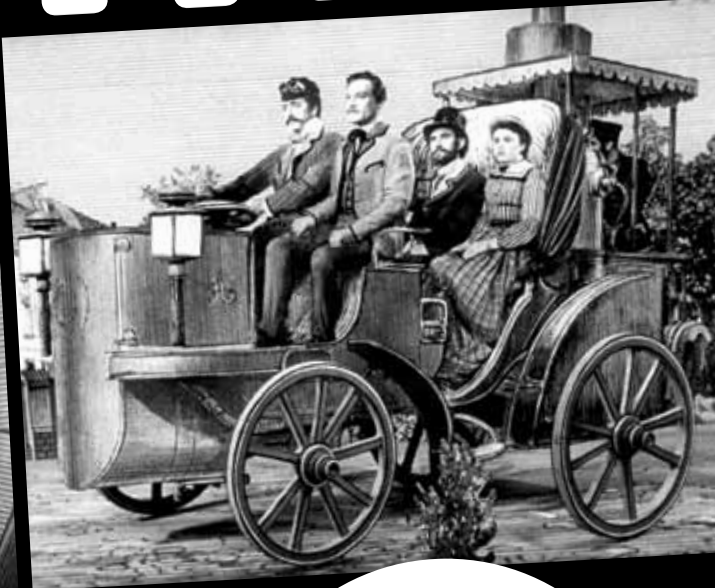

Vynález zkázy

„Člověk si vytvořil grandiózní svět techniky, z kterého jde často hrůza a strach ... Naštěstí to není jen technika, která určuje dění světa a způsob života.“

Karel Zeman

Vynález zkázy

Režie - Karel Zeman

Scénář - Karel Zeman, František Hrubín
(na motivy knihy Julese Verna)

Kamera - Jiří Tarantík

Hudba - Zdeněk Liška

Hrají - Lubor Tokoš, Arnošt Navrátil,
František Šlégr, Miloslav Holub, Václav Kyzlink,
Jana Zatloukalová, Felix le Breux,
Otto Šimánek, Alena Kreuzmannová,
František Řehák a další

Československo, 1958, 78 minut

Žánr - animovaný / Sci-Fi

Typy kopií - DCP, Blu-ray

Formát - 16:9

Jazyk - česky

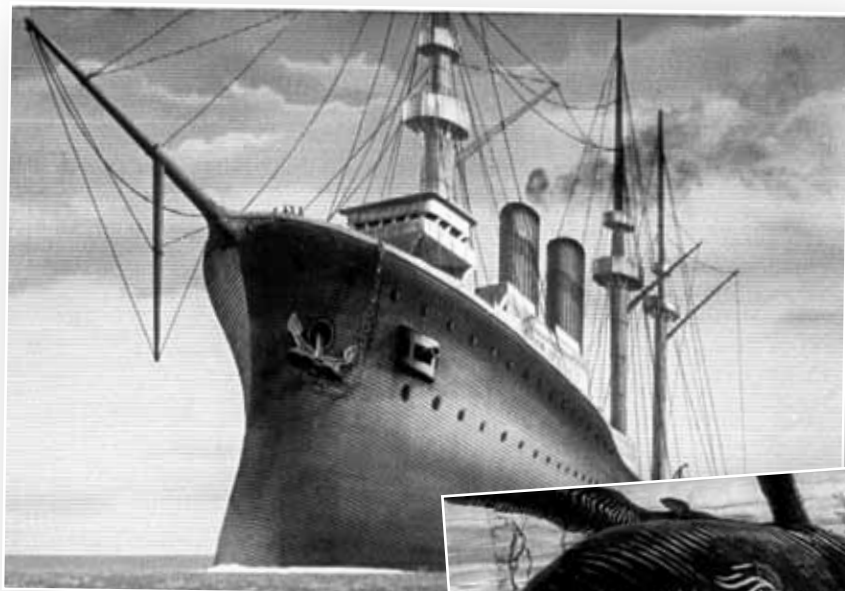
Titulky - české, anglické

Film Vynález zkázy prošel obnovou díky projektu Čistíme svět fantazie, který je společným projektem nadace české bijáky, Muzea Karla Zemana a České televize ve spolupráci s Universal Production Partners (UPP) za podpory Ministerstva kultury a Státního fondu kinematografie České republiky.

Anotace

V roce 1958 snímek obletěl doslova celý svět, byl ověnčen cenami a stal se jedním z nejvýznamnějších filmů 20. století.

Mimo jiných ocenění získal Velkou cenu na světové výstavě EXPO 58 v Bruselu. Jedná se o první film Karla Zemana natočený na motivy Julese Verna. Autor si zde vyzkoušel nový výtvarný styl, jímž oživuje v černobílém provedení rytiny prvních ilustrátorů Édouarda Rioua a Léona Benetta. Tento styl pak celý život rozvíjel a uplatňoval v něm svůj vizionářský pohled. Vernův nadčasový příběh o zneužitém vynálezci, jehož dílo v rukou zločinců ohrozí celý svět, papírové kulisy a výrazná stylizace – to vše se podílí na unikátní vizuální podobě a neopakovatelné atmosféře díla.

Synopse

Příběh inženýra Šimona Harta – průběžně zaznamenávaný v jeho deníku – se odehrává v době, kdy lidstvo poháněla víra v nezadržitelný pokrok. Nové vynálezy vznikaly jako houby po dešti a zločince lákaly k jejich zneužití...

Inženýr Hart je spolu se svým učitelem, profesorem Rochem, unesen zlotřilým hrabětem Artigasem. Údajný mecenáš profesora výzkumu je ve skutečnosti cynický šéf tlupy pirátů, kteří potápějí civilní koráby a vykrádají jejich náklady. Důvěřivý Roch si dlouho neuvědomuje, že Artigas chce jeho výbušninu zneužít k ovládnutí světa. Inženýr Hart – izolovaný od staříckého vědátora v provizorní chatrči – se plány padouchů snaží překazit a pokouší se informovat svět o jejich skutečných záměrech. Mezitím se sbližuje s mladou kráskou Janou, jež byla zachráněna při jednom z pirátských útoků. Poslat zprávu z doupěte padouchů na ostrůvku Back Cup, jež budí dojem doutnající sopky, však není snadné. A zaútočit na všehoschopné nepřátele, disponující smrtonosnou ponorkou Nautilus s ostrou špicí, je ještě obtížnější...

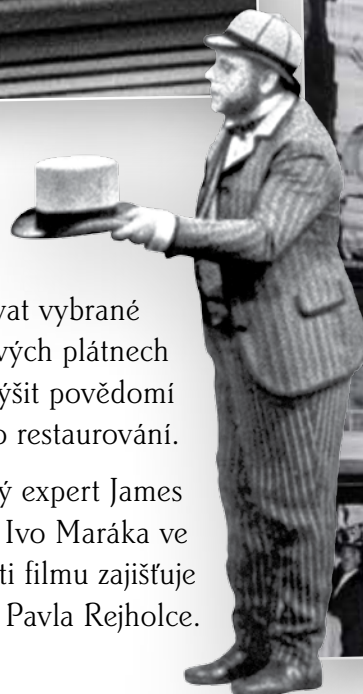
O filmu

Nejúspěšnější československý film historie, který v roce 1958 obletěl doslova celý svět. Během jeho uvedení v New Yorku se promítal současně v 96 kinech. Toto fantastní dobrodružství získalo řadu prestižních ocenění, včetně Velké ceny na EXPO 58 v Bruselu.

Jde o první Zemanův film na motivy prózy Julese Verna, v němž si autor vyzkoušel nový výtvarný styl, který poté dál rozvíjel. Originální kulisy, jedinečné masky, novátorská hudba Zdeňka Lišky – to vše se podílí na unikátní podobě tohoto napínavého příběhu s protiválečným podtextem. Černobílé vyprávění vychází z rytin Édouarda Rioua a Léona Benetta – prvních ilustrátorů Verneových románů.

Film Vynález zkázy byl digitálně restaurován v rámci projektu Čistíme svět fantazie, společného projektu Muzea Karla Zemana, Nadace české bijáky a České televize. Cílem projektu je v průběhu tří let digitálně zrestaurovat vybrané filmy Karla Zemana do nejvyšší možné kvality, uvést je na velkých filmových plátnech a vdechnout jim tak znovu život. Projekt chce rovněž zvýšit povědomí o významu digitálního restaurování.

Garantem digitálního restaurování filmů Karla Zemana je americký expert James Mockoski. Restaurování probíhá pod vedením hlavního restaurátora Ivo Maráka ve společnosti Universal Production Partners (UPP), obnovu zvukové části filmu zajišťuje společnost Soundsquare pod vedením Pavla Rejholce.

Ocenění

- Světový filmový festival při EXPO '58 Brusel - Velká cena v soutěži hraných filmů (Grand Prix du Festival Mondial du Film a L' Unanimite du Jury)
- I. Mezinárodní přehlídka vítězných filmů z pěti festivalů (Mexico City, 1958) - Cena „Vynález zkázy je objev přehlídky“ - Hlava Mayskeho krále z Palenque
- Trofeo „Jalisco“ Primer Festival Internacional De Cine En Guadalajara, Mexico (Pecime Circuito „Luis R. Montes“)
- Cena Filmového diváka ČSR nejúspěšnější film roku (1958)
- Cena čs. filmové kritiky za rok 1958
- Velká mezinárodní cena Francouzské filmové akademie (1959) - Křišťálová hvězda
- Cena francouzských filmových kritiků (1959) - Prix Jean-Georges Auriol
- V anketě japonské filmové kritiky byl film zařazen mezi 20 nejlepších zahraničních filmů roku 1959
- I. Festival československých filmů Banská Bystrica (1959)
- Státní cena režisérovi (1959)- Československá cena míru
- II. Kongres UNIATEC Praha (1960) - 1. cena

Režisér Karel Zeman

Mélièsův nástupce a kouzelník filmového plátna, jak byl často nazýván, se narodil 3. listopadu 1910 v Ostroměři u Nové Paky. Geniální průkopník trikových filmů je dodnes jako jeden z mála českých režisérů uznávanou osobností světové kinematografie.

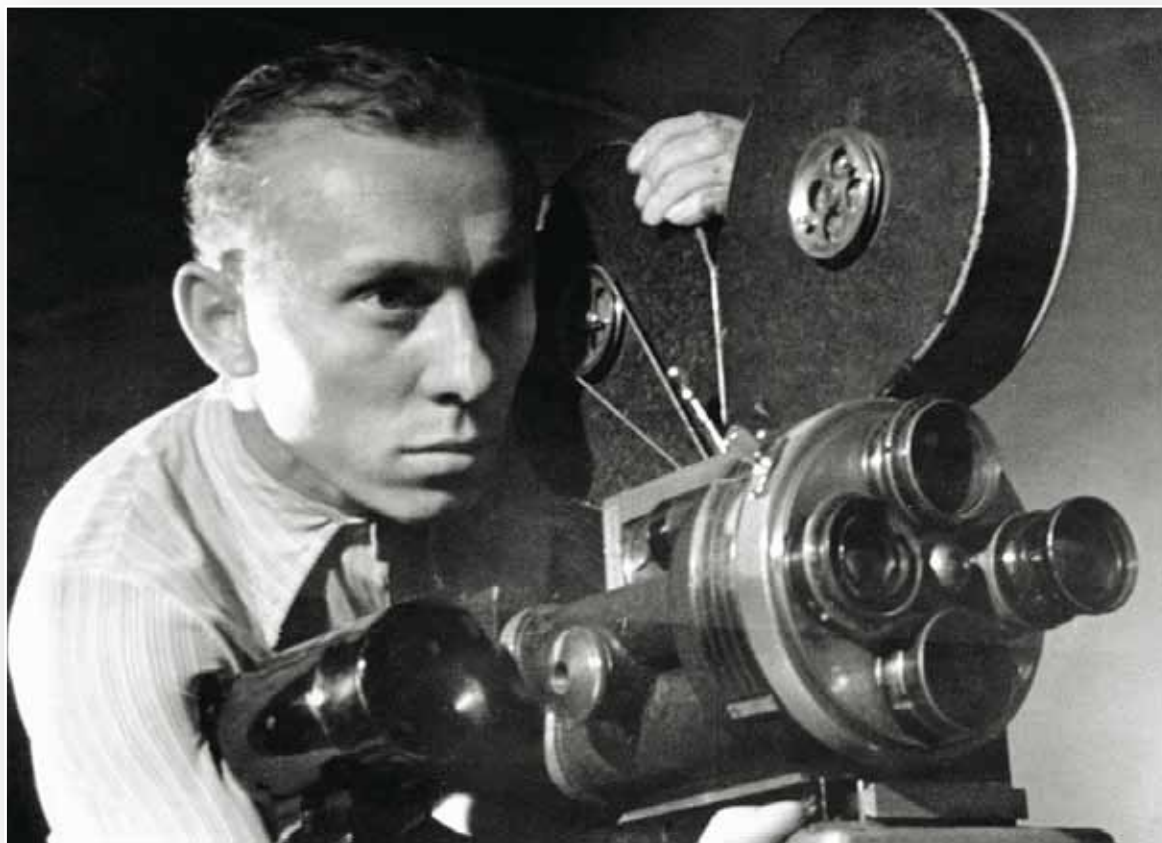
Od dětství obdivoval loutky a hrál v loutkovém souboru. I přes svůj výtvarný talent jeho rodiče trvali na tom, aby vystudoval obchodní školu v Kolíně. V 17 letech se na základě novinového inzerátu vydal do jihofrancouzského Aix-en-Provence, kde studoval reklamní výtvarnictví. Ve Francii rád navštěvoval kina, zejména ho zajímaly animované filmy. Získané znalosti pak využil ve svém prvním animačním pokusu – reklamě na mýdlo.

Po celé mládí hodně cestoval, prošel Maroko, Egypt, Jugoslávii i Řecko. Po vojně pracoval v reklamě. Jako zástupce Bařovy firmy měl v roce 1939 na delší dobu odjet do marocké Casablanky.

Kvůli chybějícímu ověření tehdejších protektorátních úřadů ale nakonec nevycestoval. Nastoupil poté jako vedoucí reklamního oddělení do Domu služeb v Brně. V roce 1943 přijel režisér Elmar

Klos natočit reportáž o aranžérské soutěži, v níž Zeman zvítězil. Jeho práce natolik Klose zaujala, že mu nabídl práci v kudlovských ateliérech ve Zlíně. Tak začala profesní kariéra budoucího slavného filmového režiséra a výtvarníka.

Zeman byl často nucen bojovat s obtížnými podmínkami v technicky nedostatečně vybavených Kudlovských ateliérech. Ani pracovníci, se kterými začínal, mnohdy neměli s natáčením valné zkušenosti. Vše se stejně jako Zeman učili sami, postupně však vznikl sehraný tvůrčí tým.

„Byl jsem a stále zůstávám velkým obdivovatelem díla Julesa Vernea. Je to spisovatel mého mládí, ale myslím si, že to bude i spisovatel mých vnoučat...“

Karel Zeman

Cesta do pravěku z roku 1955 se pro režiséra stala průlomovým dílem, prvním filmem kombinujícím hranou, animovanou a loutkovou složku. O čtyři roky později mu Vynález zkázy přinesl světovou slávu – film byl okamžitě prodán do 72 zemí světa a stal se tak nejúspěšnějším českým filmem všech dob. V Baronu Prášilovi a následujících dvou verneovkách Zeman i nadále využíval svých úspěšných trikových postupů, aby se v 70. letech, nejen pro svou lásku k dětem a touhu tvořit pro ně, ale i kvůli náročnosti natáčení hraných filmů, opět vrátil k animovaným filmům.

Mezi Zemanovy blízké spolupracovníky patřili hudební skladatel Zdeněk Liška, animátor Arnošt Kupčík, produkční Karel Hutěčka a také jeho dcera Ludmila – od Pohádek tisíce a jedné noci spoluvýtvarnice jeho filmů.

Na konci 70. let režisérovi hrozila ztráta zraku, nemoc však překonal a pokračoval ve své tvorbě. V závěrečné etapě života ho trápily problémy se srdcem. Karel Zeman zemřel ve Zlíně 5. dubna 1989.

Režijní filmografie

- 1945 Vánoční sen
- 1946 Pan Prokoup: Podkova pro štěstí
- 1946 Křeček
- 1947 Zatopená zahrádka
- 1947 Pan Prokoup v pokušení
- 1947 Pan Prokoup ouřaduje
- 1947 Pan Prokoup na brigádě
- 1948 Pan Prokoup filmuje
- 1949 Pan Prokoup vynálezcem
- 1949 Inspirace
- 1950 Král Lávrova
- 1952 Poklad Ptačího ostrova
- 1955 Pan Prokoup, přítel zvířátek
- 1955 Cesta do pravěku
- 1957 Pan Prokoup detektivem
- 1958 Černý dým
- 1958 Vynález zkázy
- 1959 Pan Prokoup akrobatem
- 1960 Laterna magika II
- 1961 Baron Prášil
- 1962 Kouzelný svět Karla Zemana
- 1964 Bláznova kronika
- 1964 Bez pasu a bez víza z Kudlova do San Franciska
- 1966 Ukradená vzducholod'
- 1970 Na kometě
- 1974 Pohádky tisíce a jedné noci
- 1977 Čarodějův učeň
- 1980 Pohádka o Honzíkovi a Mařence
- 1980 Karel Zeman dětem

Řekli o filmech Karla Zemana a jejich digitálním restaurování

„Je úžasné, že dnešní technologie umožňují zrestaurovat a uchovat jakoukoliv formu uměleckých děl světa, které tím opět zazáří a přinesou lidstvu estetický a umělecký zážitek, jako jejich originály před mnoha lety. Filmy mého otce Karla Zemana představují originalitu a fantazii českého umělce. Je důležité, aby se jeho tvorba jednou úplně neztratila. Nesmírně proto fandím projektu Čistíme svět fantazie, protože slavné filmy mého otce mezi světová umělecká díla patří.“

Ludmila Zemanová (filmařka, výtvarnice, ilustrátorka
a dcera Karla Zemana)

„Je to vzácný pocit vidět něco, co má tolik energie! Zemanovy filmy jsou skutečně skvělé, ručně dělané, osobní a krásné.“

Tim Burton (americký filmový režisér a výtvarník)

„Upřímně si myslím, že Zemanovy filmy nevyžadovaly nebo ani nepotřebovaly dialog. Byly vyprávěny vizuálně, to je na nich to úžasné. A myslím si, že to je na nich klíčové – každý na světě jim rozumí.“

„Když se začnete zabývat fantazií a fikcí, dokonce i v Zemanově verzi Julese Verna s obřím dělem, i v tom je snílek, fantasta, který je vědcem. Ale jakmile realista, hrabě, převezme kontrolu a zneužije dělo pro své účely zla, pak se musí něco stát. Myslím tedy, že vždy jde o tento typ příběhů. Vždy bude existovat onen zápas mezi fantazií a realitou, fakty a fikcí. A Zemanovy filmy, stejně jako moje, jsou vždy zápasem mezi těmito dvěma rozměry. A to je to, co je dělá zajímavými. Jeho vliv je na mě nepřetržitý... To je vše, co mohu říct.“

Terry Gilliam (americký filmový režisér a výtvarník)

„Ne vždy se podaří z prvotního nápadu realizovat projekt takového rozměru jakým je digitální restaurování hned tří filmů Karla Zemana. Vše začalo krátkým mailem zástupců Muzea Karla Zemana s prosbou o finanční příspěvek. Shodou okolností právě v době, kdy Nadace jednala s Českou televizí o podpoře digitálního restaurování starých českých filmů pro děti a mládež. Zemanovy filmy milují snad všechny děti bez ohledu na věk, a tak netrvalo dlouho a projekt Čistíme svět fantazie byl na světě. Nyní vidíme, že naše úsilí, čas i finanční prostředky byly vynaloženy na správnou věc. Díky skvělé práci odborníků z UPP se podařilo vrátit do kin, a tím i dalším generacím diváků, již dva ze tří výjimečných filmů Karla Zemana.“

Petr Šikoš (spoluzakladatel a předseda správní rady Nadace české bijáky)

„Zemanovo dílo je výjimečné. Je výjimečné silou jeho fantazie, řemeslným zpracováním i příběhy, které vypráví. V podmínkách zcela odlišných od dokonale vybavených velkých zahraničních studií dokázal Karel Zeman vytvořit filmy, které dokážou dodnes, i v prostředí moderních technologických možností, oslovovat současné světové publikum. A to včetně dětí, které jsou tradičně nejpřísnějšími diváky. Těší mě, že Česká televize stojí u projektu, který snímky Karla Zemana vrací tam, kam patří – na festivaly, do kin a mezi filmové fanoušky.“

Petr Dvořák (generální ředitel ČT)

„Jako kluk jsem miloval filmy Karla Zemana a prožíval všechna neuvěřitelná dobrodružství alespoň ve svých představách. Když mám teď možnost být tak blízko, je to pro mě a pro celé UPP velká radost a čest. Jsme opravdu rádi, že naše studio restaurovalo filmy Vynález zkázy a Barona Prášila, v plánu je i Cesta do pravěku. Tyto filmy se nikdy nepřestanou líbit a je moc dobře, že je naše děti a jejich děti uvidí ve skvělé formě i díky práci šikovných UPP specialistů.“

Vít Komrzý (ředitel studia UPP)

Partneři projektu Čistíme svět fantazie

Nadace české bijáky

Posláním Nadace české bijáky je digitálně restaurovat významná díla české kinematografie a uchovávat je pro další generace filmových fanoušků. Nadace české bijáky se jako vůbec první organizace v ČR systematicky zabývá digitálním restaurováním hraných filmů a jedním z úkolů, které si vytyčila, je získávání finančních prostředků pro tyto účely.

Na záchranu klenotů českého a československého filmu získává nadace finance ze soukromých příspěvků a prostřednictvím veřejných sbírek, kdy sami diváci mohou průběžně přispívat na digitální restaurování. Přispět mohou libovolným příspěvkem na transparentní účet nadace, pomocí portálu Daruj správně nebo formou DMS.

Za dobu svého působení přispěla Nadace české bijáky na proces digitálního restaurování zlatého fondu české kinematografie takřka šesti miliony korun a to výhradně ze soukromých zdrojů. Na svém kontě má restaurování Formanovy komedie Hoří, má panenko, snímku Vojtěcha Jasného Všichni dobří rodáci, filmu Jiřího Menzela Ostře sledované vlaky nebo se také podílela na digitálním restaurování filmu Tomáše Vorla Kamenný most.

Nedílnou součástí poslání Nadace je i rozšiřování povědomí o problematice digitálního restaurování v České republice a podpora akcí, které o této problematice informují odbornou i laickou veřejnost.

Po

Před

Muzeum Karla Zemana

Muzeum Karla Zemana je nestátní neziskovou organizací – zapsaným ústavem – která pečuje o uchování, propagaci a rozvoj odkazu filmového tvůrce Karla Zemana a prezentuje jeho osobnost a dílo veřejnosti. Důraz klade na sledování vývoje českého filmového triku a animované tvorby v kontextu evropské a světové kinematografie.

Hlavní činností instituce je realizace výstavní a sbírkové činnosti. Jádrem tvoří interaktivní expozice Muzea Karla Zemana v Praze na Malé Straně mapující život a dílo Karla Zemana. Spoluzakladatelkou muzea je režisérova dcera Ludmila Zemanová.

Kromě digitálního restaurování tří nejvýznamnějších Zemanových filmů v rámci projektu Čistíme svět fantazie, muzeum kontinuálně digitalizuje a vydává Zemanovy filmy na DVD a Blu-ray. V edici Filmový klub Karla Zemana vyšlo doposud 8 titulů, včetně úspěšného dokumentu Filmový dobrodruh Karel Zeman.

Dalšími činnostmi instituce jsou mapování, teoretická reflexe a propagace českého filmového triku a animované tvorby a to zejména prostřednictvím dokumentárních a teoretických děl (film, publikační činnost) v kontextu díla Karla Zemana. Vytváří respektovanou instituci se společensko-kulturním přesahem i s přesahem za hranice samotného Zemanova díla. Instituci významnou i v evropském a světovém kontextu.

Česká televize

Poslání veřejnoprávní instituce naplňuje Česká televize nejen svým vyváženým vysíláním a pestrou programovou nabídkou, ale také podporou mnoha charitativních a neziskových aktivit nebo kulturních projektů. Ke stěžejním úkolům patří i uchovávání a rozvoj významné části národního kulturního dědictví, vzniklého na poli filmovém a televizním.

Česká televize je garantem tradiční a původní dramatické, dokumentární a animované tvorby a současně vytváří prostor pro její další rozvoj. Vedle toho je i největším filmovým koproducentem v České republice, což z ní činí pevný pilíř tuzemské kinematografie.

Neodmyslitelnou součástí poslání televize veřejné služby je i rozvoj všeobecného vzdělání a výchovy mladé generace. Právě v této oblasti je postavení veřejnoprávní televize zcela nezastupitelné a není proto divu, že hodnotně zpracované pořady pro děti a mládež jsou stále jedním z divácky nejoblíbenějších i nejžádanějších formátů České televize doma i v zahraničí.

Vedle vlastní tvorby se Česká televize významným způsobem podílí na digitalizaci a restaurování českých filmů a kreslených seriálů, které si pro svou jedinečnost zaslouží zůstat zachovány i pro další generace.

Po

Před

UPP (Universal Production Partners, a.s.)

UPP je jedním z předních postprodukčních studií ve střední Evropě zaměřené na kompletní obrazovou postprodukcí. Jeho doménou je již více než dvacet let tvorba vizuálních efektů pro celovečerní filmy, televizní produkci a reklamu.

Nabízí také kompletní špičkový technologický řetězec pro restaurování archivních materiálů a dokumentů. UPP realizovalo restaurování řady zahraničních snímků, z českých filmů rádi připomínáme filmy Karla Zemana: Vynález zkázy a Baron Prášil a také další obnovené premiéry v rámci Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech: Markéta Lazarová, Hoří, má panenko, Ostře sledované vlaky, Všichni dobří rodáci a v letošním roce chystané Intimní osvětlení.

Kontakt

Zuzana Szczepaniková

koordinátorka distribuce

+420 608 267 525

zuzana.szczepanikova@muzeumkarlazemana.cz

Lenka Lukáčková

manažerka provozu Muzea Karla Zemana

+420 724 341 091

lenka.lukackova@muzeumkarlazemana.cz

Muzeum Karla Zemana z. ú.
Saský dvůr – Saská 3, 118 00 Praha 1
Malá Strana u Karlova mostu

www.muzeumkarlazemana.cz

